

Bruksela, 21 listopada 2018 r.
(OR. en)

13876/18

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0112(COD)

MI 794
COMPET 735
DIGIT 216
IND 323
TELECOM 379
PI 153
AUDIO 92
JUSTCIV 263
CODEC 1887

NOTA

Od:	Komitet Stałych Przedstawicieli (część I)
Do:	Rada
Nr dok. Kom.:	8413/18 + ADD 1
Dotyczy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego – Podejście ogólne

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 26 kwietnia 2018 r. Komisja przedłożyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wyżej wymieniony wniosek dotyczący rozporządzenia¹. Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

¹ Dok. 8413/18 + ADD1.

2. Celem rozporządzenia jest przyczynianie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie przepisów w celu zapewnienia, by użytkownikom biznesowym usług pośrednictwa internetowego, jak również użytkownikom z witryną firmy w odniesieniu do wyszukiwarek internetowych zagwarantowano odpowiednią przejrzystość i możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń.
3. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w sprawie wniosku w dniu 19 września 2018 r.²
4. Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) w Parlamencie Europejskim nie głosowała jeszcze nad swoim sprawozdaniem.

II. STAN PRAC

5. Analiza wniosku przez Grupę Roboczą ds. Konkurencyjności i Wzrostu rozpoczęła się 4 maja 2018 r. Podczas 11 formalnych posiedzeń, które odbyły się w czasie prezydencji bułgarskiej i prezydencji austriackiej, grupa robocza skupiła się w swoich dyskusjach głównie na zakresie stosowania rozporządzenia, klauzulach zawieszenia i zakończenia, pozycjonowaniu wyników wyszukiwania, postępowaniach sądowych jako części możliwości dochodzenia roszczeń oraz na egzekwowaniu rozporządzenia.
6. Towarzysząca wnioskowi ocena skutków regulacji została szczegółowo przeanalizowana podczas dwóch posiedzeń grupy roboczej w dniu 23 maja oraz 11 czerwca 2018 r. Analiza wykazała, że delegacje ogólnie popierają cel wniosku, jak również metody, kryteria i opcje wskazane przez Komisję.
7. Na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2018 r. Komitet Stałych Przedstawicieli (Coreper) omówił kompromisowy tekst prezydencji (dok. 13875/1/18 REV 1) i udzielił zgody na przekazanie załączonego tekstu Radzie ds. Konkurencyjności w dniu 29 listopada 2018 r., aby uzgodniła ona podejście ogólne.

² TEN/662-EESC-2018.

III. PODSUMOWANIE

8. Rada (ds. Konkurencyjności) jest proszona o wydanie zgody co do tekstu (podejścia ogólnego) i udzielenie prezydencji mandatu do podjęcia negocjacji w sprawie tego dossier z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego i Komisji.
-

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie propagowania sprawiedliwości za pomocą [...] przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego oraz dla użytkowników z witryną firmy w odniesieniu do wyszukiwarek internetowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁴,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

³ Dz.U. C z, s. .

⁴ Dz.U. C z, s. .

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Usługi pośrednictwa internetowego są kluczowymi czynnikami umożliwiającymi przedsiębiorczość, handel i innowacje, które mogą również przyczynić się do poprawy dobrobytu konsumentów i które są w coraz większym stopniu wykorzystywane zarówno przez sektor prywatny, jak i publiczny. Oferują one dostęp do nowych rynków i możliwości handlowe, stwarzając przedsiębiorstwom szansę czerpania korzyści z rynku wewnętrznego. Umożliwiają one czerpanie tych korzyści również konsumentom w Unii, w szczególności poprzez zwiększenie wyboru towarów i usług oferowanych w internecie.
- (2) Usługi pośrednictwa internetowego mogą mieć zasadnicze znaczenie dla komercyjnego sukcesu przedsiębiorstw korzystających z takich usług w celu dotarcia do konsumentów. **Abby w pełni wykorzystać korzyści płynące z gospodarki platform internetowych, ważne jest zatem, by przedsiębiorstwa mogły ufać platformom, z którymi wchodzi w stosunki handlowe. Ma to szczególne znaczenie głównie z uwagi na fakt,** [...] że coraz więcej transakcji zawieranych jest przy wykorzystaniu usług pośrednictwa internetowego, czemu sprzyjają silne, oparte na danych pośrednie efekty sieciowe, co doprowadziło do wzrostu zależności użytkowników biznesowych, zwłaszcza mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, od tych usług jako sposobu dotarcia do konsumentów. W wyniku tej rosnącej zależności dostawcy tych usług mają często znacznie większą siłę przetargową, która umożliwia im skuteczne działanie jednostronne w sposób, który może być niesprawiedliwy i szkodliwy dla uzasadnionych interesów ich użytkowników biznesowych oraz, pośrednio, również dla konsumentów w Unii.

- (3) Podobnie wyszukiwarki internetowe mogą być ważnym źródłem ruchu internetowego dla przedsiębiorstw, które oferują konsumentom towary lub usługi za pośrednictwem stron internetowych, i mogą mieć w związku z tym znaczący wpływ na sukces komercyjny takich użytkowników z witryną firmy, oferujących swoje towary lub usługi w internecie na rynku wewnętrznym. W tym względzie plasowanie stron internetowych przez dostawców wyszukiwarek internetowych, w tym stron, za pośrednictwem których użytkownicy z witryną firmy oferują swoje towary i usługi konsumentom, ma istotny wpływ na wybory dokonywane przez konsumentów i sukces komercyjny tych użytkowników z witryną firmy. Nawet w przypadku gdy dostawców wyszukiwarek internetowych nie łączy stosunek umowny z użytkownikami z witryną firmy, dostawcy ci mogą w rzeczywistości podejmować jednostronne działania, które mogą być niesprawiedliwe i szkodliwe dla uzasadnionych interesów ich użytkowników z witryną firmy oraz, pośrednio, również dla konsumentów w Unii.
- (4) Zależność użytkowników biznesowych od usług pośrednictwa internetowego prowadzi także do sytuacji, w której użytkownicy biznesowi często mają ograniczone możliwości dochodzenia roszczeń, w przypadku gdy jednostronne działania dostawców tych usług wywołują spór. W wielu przypadkach dostawcy ci nie oferują dostępnych i skutecznych wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg. Istniejące alternatywne mechanizmy pozasądowego rozstrzygania sporów mogą również okazać się nieskuteczne z różnych względów, w tym z powodu braku wyspecjalizowanych mediatorów i obawy użytkowników biznesowych przed działaniami odwetowymi.

- (5) Usługi pośrednictwa internetowego i wyszukiwarki internetowe, a także transakcje [...] ułatwiane przez te usługi, mają wewnętrzny potencjał transgraniczny i szczególne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii w dzisiejszej gospodarce. Potencjalne niesprawiedliwe i szkodliwe praktyki handlowe niektórych dostawców tych usług [...] **oraz brak skutecznych mechanizmów dochodzenia roszczeń** utrudniają pełne wykorzystanie tego potencjału i mają negatywny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. [...]
- (5a)** Na szczeblu Unii należy ustanowić zestaw obowiązkowych przepisów **dotyczących przejrzystości** [...], aby zapewnić sprawiedliwe, przewidywalne, zrównoważone i budzące zaufanie otoczenie biznesowe w internecie w obrębie rynku wewnętrznego [...]. [...] W szczególności użytkownikom biznesowym korzystającym z usług pośrednictwa internetowego [...] **należy** zapewnić odpowiedni poziom przejrzystości, a także możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń w całej Unii, **aby ułatwiać transgraniczne prowadzenie działalności gospodarczej w Unii, a co za tym idzie poprawiać właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego i zapobiegać mogącemu pojawić się rozdrobnieniu w określonych obszarach objętych przepisami niniejszego rozporządzenia. Kierując się podejściem stopniowym, Komisja powinna ocenić funkcjonowanie tych przepisów – uwzględniając przy tym, czy konieczne są dalsze regulacje – w ramach procesu przeglądu przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu.**

- (6) [...] Przepisy te powinny również zapewnić odpowiednią przejrzystość w kwestii plasowania użytkowników z witryną firmy w wynikach wyszukiwania generowanych przez wyszukiwarki internetowe. Jednocześnie przepisy te powinny być tak sformułowane, by zachować znaczący potencjał innowacyjny szeroko pojętej gospodarki platform internetowych. Należy wyjaśnić, że niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć wpływu na krajowe prawo cywilne, w szczególności prawo umów, na przykład na przepisy dotyczące ważności umowy, jej zawierania, skutków umowy lub jej zakończenia, w stopniu w jakim krajowe przepisy prawa cywilnego są zgodne z prawem unijnym oraz w zakresie, w jakim poszczególne aspekty nie zostały objęte przepisami niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie powinny nadal mieć swobodę w stosowaniu krajowych przepisów zabraniających jednostronnych praktyk czy nieuczciwych praktyk handlowych lub przewidujących sankcje za ich stosowanie.

- (7) Usługi pośrednictwa internetowego i wyszukiwarki internetowe mają zazwyczaj charakter globalny, zatem niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do dostawców takich usług niezależnie od tego, czy mają oni siedzibę w państwie członkowskim czy poza Unią, pod warunkiem, że spełnione są dwa łączne warunki. Po pierwsze, użytkownicy biznesowi lub użytkownicy z witryną firmy powinni mieć siedzibę w Unii. Po drugie, użytkownicy biznesowi lub użytkownicy z witryną firmy powinni, poprzez korzystanie z tych usług pośrednictwa, oferować swoje towary lub usługi konsumentom znajdującym się w Unii przynajmniej w odniesieniu do części transakcji. Tacy konsumenci powinni znajdować się w Unii, ale nie muszą mieć w niej miejsca zamieszkania ani posiadać obywatelstwa któregoś z państw członkowskich. Niniejsze rozporządzenie nie powinno zatem mieć zastosowania w przypadku, gdy użytkownicy biznesowi lub użytkownicy z witryną firmy nie mają siedziby w Unii lub mają siedzibę w Unii, ale korzystają z usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych, aby oferować towary lub usługi wyłącznie konsumentom znajdującym się poza Unią lub osobom, które nie są konsumentami. **Ponadto niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane niezależnie od innego prawa mającego zastosowanie do danej umowy.**
- (8) Pośrednikami w szerokim wachlarzu stosunków handlowych między przedsiębiorstwami a konsumentami w internecie są dostawcy świadczący usługi wielostronne, które zasadniczo opierają się na tym samym modelu budowania ekosystemu w działalności gospodarczej. Aby uchwycić te usługi, których dotyczy wnioszek, usługi pośrednictwa internetowego należy zdefiniować w sposób precyzyjny i neutralny technologicznie. W szczególności usługi te powinny zaliczać się do usług społeczeństwa informacyjnego i charakteryzować się tym, że ich celem jest ułatwienie inicjowania bezpośrednich transakcji między użytkownikami biznesowymi a konsumentami, niezależnie od tego, czy transakcje te są ostatecznie zawierane przez internet (w portalu internetowym danego dostawcy usług pośrednictwa internetowego bądź danego użytkownika biznesowego), [...] poza internetem, **lub czy w ogóle nie są zawierane**. Ponadto usługi te powinny być świadczone na podstawie stosunków umownych między dostawcami a użytkownikami biznesowymi, **którzy oferują towary lub usługi konsumentom** [...]. Należy uznać, że taki stosunek umowny istnieje, jeżeli obie zainteresowane strony wyrażą wolę bycia związanymi takim zobowiązaniem i uczynią to w sposób jednoznaczny, **na trwałym nośniku informacji**, niekoniecznie poprzez sporządzenie wyraźnej umowy na piśmie.

- (9) W związku z tym do usług pośrednictwa internetowego objętych niniejszym rozporządzeniem powinny zaliczać się między innymi: internetowe platformy handlu elektronicznego, w tym platformy kolaboracyjne, na którym działają użytkownicy biznesowi, internetowe usługi w zakresie oprogramowania w postaci aplikacji, **takie jak sklepy z aplikacjami**, oraz internetowe serwisy społecznościowe, **niezależnie od technologii wykorzystywanej do świadczenia takich usług. W tym sensie usługi pośrednictwa internetowego mogłyby być również świadczone za pomocą technologii asysty głosowej. Nie powinno mieć również znaczenia, czy transakcje te łączą się z płatnościami pieniężnymi, ani czy są zawierane częściowo poza internetem.** Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć jednak zastosowania do **wzajemnych usług pośrednictwa internetowego bez obecności użytkowników biznesowych, typowych usług pośrednictwa internetowego między przedsiębiorstwami, które nie są oferowane konsumentom**, narzędzi do zamieszczania reklamy internetowej i zarządzania nią (narzędzi adserwerowych) [...] **ani** do giełd reklamy internetowej, których usługi nie są świadczone w celu ułatwienia inicjowania transakcji bezpośrednich i które nie obejmują stosunków umownych z konsumentami. **Z tego samego powodu niniejszym rozporządzeniem nie są objęte usługi optymalizacji oprogramowania wyszukiwarek oraz usługi powiązane z oprogramowaniem blokującym reklamy. Niniejszym rozporządzeniem nie są objęte również technologiczne usługi pośrednictwa internetowego, które łączą sprzęt z aplikacjami, ponieważ nie są one bezpośrednio związane z dostarczaniem towarów lub usług.** Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć również zastosowania do usług płatniczych online, ponieważ same te usługi nie spełniają stosownych wymogów, są one raczej ze swej natury pomocnicze dla transakcji w zakresie dostarczania towarów i świadczenia usług na rzecz zainteresowanych konsumentów.
- (10) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w tym zakresie oraz w świetle faktu, że stosunek zależności użytkowników biznesowych obserwuje się głównie w przypadku usług pośrednictwa internetowego, które służą jako portal pozyskiwania konsumentów będących osobami fizycznymi, pojęcie konsumenta stosowane do wyznaczenia zakresu niniejszego rozporządzenia należy rozumieć jako odnoszące się wyłącznie do osób fizycznych, w przypadku gdy działają one w celach niezwiązanych z ich działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą ani zawodową.

- (11) W celu zachowania spójności definicja wyszukiwarki internetowej stosowana w niniejszym rozporządzeniu powinna być dostosowana do definicji przyjętej w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148⁵.
- (12) W celu zapewnienia w stosownych przypadkach skutecznej ochrony użytkowników biznesowych niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie, w przypadku gdy warunki stosunku umownego, bez względu na ich nazwę lub formę, są [...] **jednostronnie ustalane** [...] przez **dostawcę usług pośrednictwa internetowego** [...]. To, czy warunki korzystania z usług zostały **ustalone jednostronnie** [...], należy [...] **stwierdzić** na podstawie ogólnej oceny, przy czym sam fakt, że niektóre postanowienia tych warunków mogły być przedmiotem indywidualnych negocjacji, nie ma decydującego znaczenia.
- (13) W celu zapewnienia, aby ogólne warunki korzystania z usług regulujące stosunek umowny umożliwiały użytkownikom biznesowym ustalenie, jakie warunki handlowe mają zastosowanie do korzystania z usług pośrednictwa internetowego oraz zakańczania i zawieszania takiego korzystania, a także w celu osiągnięcia przewidywalności w ich relacjach biznesowych, warunki te powinny być sformułowane [...] **prostym i zrozumiałym** językiem [...]. Warunków korzystania z usług nie należy uznawać za sformułowane [...] **prostym i zrozumiałym** językiem, jeżeli są niejasne, niekonkretne lub brakuje w nich szczegółowych informacji na temat ważnych kwestii handlowych, a zatem gdy nie zapewniają użytkownikom biznesowym zasadnego stopnia przewidywalności w zakresie najważniejszych aspektów stosunku umownego.

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (Dz.U. L 194 z 19.7.2016, s. 1).

- (14) Zapewnienie przejrzystości w ogólnych warunkach korzystania z usług może mieć podstawowe znaczenie w propagowaniu zrównoważonych relacji biznesowych i zapobieganiu niesprawiedliwym zachowaniom ze szkodą dla użytkowników biznesowych. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni zatem również zapewnić, aby warunki korzystania z usług były łatwo dostępne na wszystkich etapach stosunków umownych, w tym dla potencjalnych użytkowników biznesowych na etapie poprzedzającym zawarcie umowy, oraz aby o wszelkich zmianach tych warunków użytkownicy biznesowi byli powiadamiani **na trwałym nośniku informacji** z zachowaniem ustalonego terminu powiadomienia, który powinien być racjonalny i proporcjonalny do okoliczności w danym przypadku oraz wynosić co najmniej 15 dni. Termin powiadomienia nie powinien mieć zastosowania w przypadku gdy – i w zakresie, w jakim – w sposób jednoznaczny rezygnuje z niego zainteresowany użytkownik biznesowy lub w przypadku gdy – i w zakresie, w jakim – potrzeba wprowadzenia zmiany bez dotrzymywania terminu powiadomienia wynika z prawnego obowiązku spoczywającego na dostawcy, przewidzianego w prawie Unii lub prawie krajowym. **Proponowane poprawki redakcyjne nie powinny być jednak objęte terminem „zmiana”, jeżeli ich wprowadzenie nie zmienia treści lub znaczenia warunków korzystania z usług. Wymóg, by o proponowanych zmianach powiadamiać na trwałym nośniku informacji, takim jak poczta elektroniczna lub inne systemy komunikacji, które pozwalają, między innymi, na otrzymywanie i przechowywanie dowolnego rodzaju wiadomości, powinien umożliwić użytkownikom biznesowym skuteczną analizę tych zmian na późniejszym etapie.**

- (15) W celu ochrony użytkowników biznesowych [...] niezgodne z przepisami warunki korzystania z usług **nie powinny być** wiążące dla zainteresowanego użytkownika biznesowego, przy czym dzieje się to ze skutkami *ex tunc*. [...] Powinno **to** jednak dotyczyć wyłącznie konkretnych postanowień warunków korzystania z usług, które nie są zgodne z przepisami. Pozostałe postanowienia powinny pozostać w mocy i być możliwe do wyegzekwowania w zakresie, w jakim **są one ważne i możliwe do wyegzekwowania na podstawie prawa krajowego** i w jakim mogą zostać oddzielone od postanowień niezgodnych z przepisami. [...] **Należy wyjaśnić, że dostawca usług pośrednictwa internetowego nie powinien opierać się na niezgodnych z przepisami warunkach korzystania z usług lub na postanowieniach takich warunków, ani też dochodzić na ich podstawie swoich roszczeń. Powinno pozostać to bez wpływu na dalszy przegląd treści warunków korzystania z usług dokonywany na podstawie prawa krajowego.**

- (16) Dostawca usług pośrednictwa internetowego może mieć uzasadnione powody do podjęcia decyzji o zawieszeniu [...] świadczenia swoich usług [...] na rzecz danego użytkownika biznesowego, w tym poprzez wycofanie z listy ofert poszczególnych towarów lub usług danego użytkownika biznesowego lub skuteczne usunięcie wyników wyszukiwania. Mając jednak na uwadze fakt, że takie decyzje mogą mieć istotny wpływ na interesy zainteresowanych użytkowników biznesowych, użytkownicy ci powinni **otrzymać [...] przed przedmiotowym zawieszeniem lub w jego momencie, uzasadnienie tej decyzji na trwałym nośniku informacji.** Takie uzasadnienie powinno pozwolić użytkownikom biznesowym na ustalenie, czy istnieją podstawy do podważenia decyzji, zwiększając tym samym możliwości użytkowników biznesowych w zakresie skutecznego dochodzenia roszczeń w razie konieczności, **również w celu przywrócenia zawieszonych towarów lub usług.** [...] ⁶. W uzasadnieniu należy wskazać [...] podstawy podjęcia decyzji, w oparciu o podstawy, które dostawca wymienił już uprzednio w warunkach korzystania z usług, oraz odnieść się w sposób proporcjonalny do szczególnych okoliczności danego przypadku, które doprowadziły do podjęcia takiej decyzji.

4 [...]

(16a) Zakończenie całości usług pośrednictwa internetowego oraz związane z tym usunięcie danych przekazanych do celów świadczenia usług pośrednictwa internetowego lub wygenerowanych w wyniku takiego świadczenia usług stanowią utratę podstawowych informacji, co może mieć znaczny wpływ na użytkowników biznesowych, a także zakłócić ich zdolności do odpowiedniego korzystania z praw przyznanych im na mocy niniejszego rozporządzenia. W związku z tym dostawca usług pośrednictwa internetowego powinien przekazać danemu użytkownikowi biznesowemu swoje uzasadnienie na trwałym nośniku informacji, przynajmniej na 30 dni przed wejściem w życie całkowitego zakończenia świadczenia usług pośrednictwa internetowego przez tego dostawcę. Ten okres powiadomienia nie powinien jednak obowiązywać w przypadku, gdy na danym dostawcy usług pośrednictwa internetowego spoczywa regulacyjny obowiązek zakończenia świadczenia całości usług pośrednictwa internetowego danemu użytkownikowi biznesowemu. Podobnie, 30-dniowy okres powiadomienia nie powinien obowiązywać w przypadku, gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego powołuje się na prawo do zakończenia świadczenia usług na podstawie przepisów krajowych zgodnych z prawem unijnym, które pozwalają na natychmiastowe zakończenie, w przypadku gdy – wzięwszy pod uwagę wszystkie okoliczności konkretnego przypadku i zważywszy interesy obu stron – nie można racjonalnie oczekiwać kontynuacji stosunku umownego do uzgodnionej daty końcowej lub do upływu terminu powiadomienia. W celu zapewnienia proporcjonalności, dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni – w przypadku gdy jest to racjonalne i wykonalne technicznie – przeprowadzać jedynie częściowe zawieszenie lub zakończenie świadczenia usług, na przykład poprzez wycofanie jedynie określonych towarów lub usług danego użytkownika biznesowego. Zawieszenie i zakończenie świadczenia usług stanowią, całościowo, najradikalniejszy środek.

- (17) Plasowanie towarów i usług przez dostawców usług pośrednictwa internetowego ma istotny wpływ na wybory dokonywane przez konsumentów, a co za tym idzie na sukces komercyjny użytkowników biznesowych oferujących konsumentom te towary i usługi. **Plasowanie dotyczy względnej widoczności ofert użytkowników biznesowych lub wagi nadawanej wynikom wyszukiwania w formie, w jakiej są one prezentowane, organizowane lub komunikowane przez dostawców usług pośrednictwa internetowego lub przez dostawców wyszukiwarek internetowych, a które wynika z zastosowania mechanizmów sekwencjonowania algorytmicznego, wystawiania oceny lub opinii, podświetlania wyników lub innych narzędzi wyróżniania, lub też ich kombinacji.** W związku z tym dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni z góry przedstawić główne parametry determinujące plasowanie, aby zapewnić użytkownikom biznesowym większą przewidywalność oraz umożliwić im lepsze zrozumienie funkcjonowania mechanizmu plasowania i porównywanie praktyk w zakresie plasowania stosowanych przez różnych dostawców. Pojęcie głównego parametru powinno być rozumiane jako oznaczające wszelkie ogólne kryteria, procesy, specyficzne sygnały wbudowane w algorytmy lub inne mechanizmy korygowania lub obniżania pozycji stosowane w związku z plasowaniem.

(17a) Opis głównych parametrów determinujących plasowanie powinien również zawierać wyjaśnienie wszelkich możliwości aktywnego wpływania przez użytkowników biznesowych na plasowanie w zamian za wynagrodzenie dla dostawcy oraz względnych skutków takich działań. Wynagrodzenie mogłoby w tym względzie odnosić się płatności, w przypadku których głównym lub wyłącznym celem ich dokonania jest poprawa plasowania użytkowników, jak również do wynagrodzenia pośredniego w postaci przyjęcia przez użytkownika biznesowego dodatkowych zobowiązań dowolnego rodzaju, których praktycznym skutkiem jest poprawa plasowania, takich jak wykorzystanie wszelkich funkcji premium lub usług dodatkowych. Treść tego opisu, w tym liczba i rodzaj głównych parametrów, może się zatem zdecydowanie różnić, w zależności od określonych usług pośrednictwa internetowego lub danej wyszukiwarki internetowej, ale [...] powinna ona umożliwić użytkownikom biznesowym odpowiednie zrozumienie, w jaki sposób mechanizm plasowania uwzględnia charakterystyki konkretnych towarów lub usług oferowanych przez użytkownika biznesowego oraz znaczenie tych charakterystyk dla konsumentów korzystających z danej platformy usług pośrednictwa internetowego. Wskaźniki wykorzystywane do pomiaru jakości towarów lub usług użytkowników biznesowych, stosowanie edytorów i ich zdolność do wpływania na plasowanie tych towarów lub usług, zakres wpływu wynagrodzenia na plasowanie, jak również elementy, które nie są lub jedynie w niewielkim stopniu są powiązane z danym produktem lub usługą jako taką, np. cechy wizualne oferty internetowej, mogą być przykładami głównych parametrów, które – jeśli uwzględni się je w opisie ogólnym mechanizmu plasowania z zastosowaniem prostego i zrozumiałego języka, powinny pomóc użytkownikom biznesowym w osiągnięciu wymaganego odpowiedniego zrozumienia funkcjonowania danego mechanizmu.

- (18) Podobnie plasowanie stron internetowych przez dostawców wyszukiwarek internetowych, w szczególności stron, za pośrednictwem których przedsiębiorstwa oferują towary i usługi konsumentom, ma istotny wpływ na wybory dokonywane przez konsumentów i sukces komercyjny użytkowników z witryną firmy. Dostawcy wyszukiwarek internetowych powinni zatem przedstawić opis głównych parametrów determinujących plasowanie wszystkich indeksowanych stron internetowych, **oraz względne znaczenie tych głównych parametrów w przeciwieństwie do innych parametrów**, w tym stron będących witryną firmy użytkownika, a także innych stron internetowych. Oprócz kwestii charakterystyk towarów i usług oraz ich znaczenia dla konsumentów, w przypadku wyszukiwarek internetowych opis ten powinien również umożliwiać użytkownikom z witryną firmy uzyskanie odpowiedniego zrozumienia tego, czy – a jeżeli tak, to w jaki sposób i w jakim zakresie – pod uwagę bierze się pewne cechy budowy witryny, którą się posługują, takie jak jej optymalizacja pod kątem wyświetlania na mobilnych urządzeniach telekomunikacyjnych; **powinien on również obejmować wyjaśnienie wszelkich dostępnych dla użytkowników biznesowych możliwości w zakresie aktywnego wpływania na plasowanie w zamian za wynagrodzenie, jak również względne skutki takiego wpływania**. Ze względu na brak stosunku umownego między dostawcami wyszukiwarek internetowych a użytkownikami z witryną firmy, opis ten powinien być publicznie dostępny w widocznej i łatwo dostępnej lokalizacji na stronie danej wyszukiwarki internetowej. **W tym kontekście za łatwo i publicznie dostępne nie uznaje się obszarów stron internetowych, które wymagają logowania lub rejestracji**. W celu zapewnienia użytkownikom z witryną firmy przewidywalności opis ten powinien być również na bieżąco aktualizowany, z uwzględnieniem możliwości łatwego zidentyfikowania wszelkich zmian głównych parametrów.

(18a) Na podstawie niniejszego rozporządzenia od dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych nie należy wymagać ujawniania szczegółowego funkcjonowania ich mechanizmów plasowania, w tym algorytmów. Podobnie nie należy zakłócać ich zdolności do występowania, w tym w interesie konsumentów, przeciwko manipulowaniu plasowaniem w złej wierze przez strony trzecie. Ogólny opis głównych parametrów plasowania powinien chronić te interesy, zapewniając jednocześnie użytkownikom biznesowym i użytkownikom z witryną firmy odpowiednie zrozumienie funkcjonowania plasowania w kontekście korzystania przez nich z określonych usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych. Aby zapewnić, by cel niniejszego rozporządzenia został osiągnięty, uwzględnianie komercyjnych interesów dostawców usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych nie powinno nigdy prowadzić do odmowy ujawnienia głównych parametrów decydujących o plasowaniu. W tym względzie [...] podawany opis powinien przynajmniej opierać się na rzeczywistych danych dotyczących wagi stosowanych parametrów plasowania. W przypadku gdy główne parametry lub informacje o ich względnym znaczeniu uznaje się za tajemnicę handlową, zastosowanie powinien mieć art. 1 ust. 2 lit. b) dyrektywy (UE) 2016/43.

- (19) W przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego sam oferuje konsumentom pewne towary lub usługi poprzez własne usługi pośrednictwa internetowego, lub czyni to za pośrednictwem kontrolowanego przez siebie użytkownika biznesowego, dostawca ten może bezpośrednio konkutować z innymi użytkownikami biznesowymi korzystającymi z jego usług pośrednictwa internetowego, którzy nie są przez niego kontrolowani. W szczególności w takich sytuacjach ważne jest, aby dostawca usług pośrednictwa internetowego działał w sposób przejrzysty i przedstawiał opis wszelkich przypadków zróżnicowanego traktowania, za pomocą środków prawnych, handlowych bądź technicznych, polegającego na odmiennym traktowaniu oferowanych przez siebie towarów lub usług w porównaniu z towarami lub usługami oferowanymi przez użytkowników biznesowych. Aby zapewnić proporcjonalność, obowiązek ten powinien mieć zastosowanie na szczeblu usług pośrednictwa internetowego ogółem, a nie na szczeblu poszczególnych towarów lub usług oferowanych za pośrednictwem tych usług.
- (20) Możliwość dostępu do danych, w tym danych osobowych, i ich wykorzystania, może stanowić podstawę do tworzenia znacznej wartości w gospodarce platform internetowych, **zarówno ogólnie, jak i dla użytkowników biznesowych oraz dla uczestniczących w tym procesie usług pośrednictwa internetowego.** W związku z tym ważne jest, aby dostawcy usług pośrednictwa internetowego podawali użytkownikom biznesowym jasny opis zakresu, charakteru i warunków dostępu tych użytkowników do określonych kategorii danych oraz korzystania z nich. Opis ten powinien być proporcjonalny i może dotyczyć ogólnych warunków dostępu, zamiast wyczerpującej identyfikacji konkretnych danych lub kategorii danych, aby umożliwić użytkownikom biznesowym zrozumienie, czy mogą wykorzystać te dane do tworzenia większej wartości, w tym poprzez możliwość korzystania z usług w zakresie danych, świadczonych przez strony trzecie. **Takie środki dotyczące przejrzystości powinny przyczyniać się do powszechniejszego dzielenia się takimi danymi i jako główne źródło innowacji i wzrostu wzmacniać cele dotyczące utworzenia wspólnej europejskiej przestrzeni danych.** Przetwarzanie danych osobowych powinno odbywać się zgodnie z **unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych, a zwłaszcza** rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁷.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- (21) Dostawcy usług pośrednictwa internetowego mogą w pewnych przypadkach ograniczać w warunkach korzystania z usług możliwość użytkowników biznesowych oferowania konsumentom towarów lub usług na bardziej korzystnych warunkach za pośrednictwem innych środków niż usługi pośrednictwa internetowego danego dostawcy. W takich przypadkach dostawcy, których to dotyczy, powinni podać uzasadnienie takiego działania, w szczególności wskazując główne względy gospodarcze, handlowe lub prawne, z jakich wprowadzili takie ograniczenia. Ten obowiązek przejrzystości nie powinien jednak być odczytywany jako mający wpływ na ocenę zgodności z prawem takich ograniczeń przeprowadzaną na podstawie innych aktów prawnych Unii lub aktów prawnych państw członkowskich zgodnie z prawem Unii, w tym w dziedzinie konkurencji i nieuczciwych praktyk handlowych, ani na stosowanie takich aktów prawnych.
- (22) Aby zapewnić użytkownikom biznesowym, w tym użytkownikom, których korzystanie z danych usług pośrednictwa internetowego zostało zawieszone lub zakończone, dostęp do natychmiastowych, odpowiednich i możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń, dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni przewidzieć wewnętrzny system rozpatrywania skarg. Ten wewnętrzny system rozpatrywania skarg powinien być ukierunkowany na zapewnienie, by w znacznej części skarg można było znaleźć rozwiązanie w drodze dwustronnych kontaktów między dostawcą usług pośrednictwa internetowego a użytkownikiem biznesowym, który złożył skargę. Ponadto zobowiązanie dostawców usług pośrednictwa internetowego do publikacji informacji na temat funkcjonowania i skuteczności ich wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg powinno pomóc użytkownikom biznesowym w zrozumieniu rodzajów problemów, jakie mogą pojawić się w ramach świadczenia różnych usług pośrednictwa internetowego, a także możliwości wypracowania przez obie strony szybkiego i skutecznego rozstrzygnięcia.

(23) Określone w niniejszym rozporządzeniu wymogi dotyczące wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg ukierunkowane są na zapewnienie dostawcom usług pośrednictwa internetowego racjonalnego marginesu swobody przy prowadzeniu tych systemów i rozpatrywaniu indywidualnych skarg, tak aby zminimalizować wszelkie obciążenia administracyjne. Ponadto wewnętrzne systemy rozpatrywania skarg powinny umożliwiać dostawcom usług pośrednictwa internetowego podjęcie w razie potrzeby działań, w sposób proporcjonalny, w przypadku wykrycia prób wykorzystywania tych systemów w złej wierze przez niektórych użytkowników biznesowych. [...] Ze względu na koszty ustanowienia i prowadzenia takich systemów należy zwolnić z tych obowiązków dostawców usług pośrednictwa internetowego, którzy stanowią małe przedsiębiorstwa, zgodnie z odpowiednimi przepisami zalecenia Komisji 2003/361/WE⁸. **Przepisy konsolidacyjne ustanowione w tym zaleceniu zapewniają, że zapobiega się wszelkiemu omijaniu przepisów. Zwolnienie to nie powinno wpływać na prawo takich przedsiębiorstw do ustanawiania, na zasadzie dobrowolności, wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg zgodnego z kryteriami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu.**

⁸ [...]

(24) Mediacja może oferować dostawcom usług pośrednictwa internetowego i ich użytkownikom biznesowym możliwość rozstrzygnięcia sporów w zadowalający sposób, bez konieczności uciekania się do długich i kosztownych postępowań sądowych. W związku z tym dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinny ułatwiać korzystanie z mediacji, w szczególności poprzez wskazanie **przynajmniej dwóch publicznych lub prywatnych** mediatorów, z którymi są gotowi współpracować. **Minimalna liczba mediatorów, których należy wskazać, ma na celu zapewnienie ich neutralności.** Mediatorzy, którzy świadczą swoje usługi z miejsca poza Unią, powinni być wskazywani przez dostawców jedynie w przypadku, gdy zagwarantowano, że korzystanie z tych usług mediacji w żaden sposób nie pozbawi zainteresowanych użytkowników biznesowych ochrony prawnej, jaka im przysługuje na mocy prawa Unii lub prawa państw członkowskich, w tym nie naruszy wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu i obowiązującego prawa w zakresie ochrony danych osobowych i tajemnic przedsiębiorstwa. Aby zapewnić, by mediatorzy ci byli dostępni, sprawiedliwi oraz działali w jak najszybszy, najwydajniejszy i najskuteczniejszy sposób, należy określić kryteria, jakie muszą oni spełniać. **Dostawcy usług pośrednictwa internetowego i ich użytkownicy biznesowi powinni mieć jednak swobodę wspólnego wyznaczenia wybranego przez siebie mediatora w razie wystąpienia sporu między nimi.** **Zgodnie z dyrektywą (UE) nr 2008/52 mediacja przewidziana w niniejszym rozporządzeniu powinna być procesem dobrowolnym w takim znaczeniu, że strony same odpowiadają za ten proces i mogą go rozpocząć lub zakończyć w dowolnym momencie. Niezależnie od dobrowolnego charakteru mediacji dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni w dobrej wierze analizować wnioski o udział w mediacjach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.**

- (25) Dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni ponosić racjonalną część całkowitych kosztów mediacji, z uwzględnieniem wszystkich istotnych elementów sprawy będącej przedmiotem mediacji. W tym celu mediator powinien przedstawić sugestię, jaką część należy uznać za racjonalną w tej konkretnej sprawie. [...] **Ze względu na koszty i obciążenie administracyjne związane z koniecznością wskazania mediatorów w warunkach korzystania z usług, z obowiązku tego należy zwolnić dostawców usług pośrednictwa internetowego, którzy stanowią małe przedsiębiorstwa, zgodnie z odpowiednimi przepisami zalecenia Komisji 2003/361/WE. Przepisy konsolidacyjne ustanowione we wspomnianym zaleceniu zapewniają, że zapobiega się wszelkiemu omijaniu przepisów. Nie powinno to jednak wpływać na prawo takich przedsiębiorstw do wskazania – w swoich warunkach korzystania z usług – mediatorów spełniających kryteria ustanowione w niniejszym rozporządzeniu.**
- (26) Aby ułatwić w Unii rozstrzyganie z pomocą mediacji sporów dotyczących świadczenia usług pośrednictwa internetowego, Komisja powinna zachęcać do tworzenia wyspecjalizowanych organizacji mediacyjnych, których obecnie brakuje. Udział mediatorów posiadających specjalistyczną wiedzę w zakresie usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych, a także konkretnych sektorów gospodarki, w których świadczone są te usługi, powinien zwiększyć zaufanie obu stron do procesu mediacji i zwiększyć prawdopodobieństwo, że proces ten doprowadzi do szybkiego, sprawiedliwego i zadowalającego rozstrzygnięcia.

(27) Różne czynniki, takie jak ograniczone środki finansowe, obawa przed działaniami odwetowymi oraz zastrzeganie wyboru prawa i sądu właściwego w warunkach korzystania z usług, mogą ograniczać skuteczność istniejących możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej, w szczególności tych, które wymagają od użytkowników biznesowych lub użytkowników z witryną firmy działania indywidualnego i z ujawnieniem tożsamości. Aby zapewnić skuteczne stosowanie niniejszego rozporządzenia, organizacjom i stowarzyszeniom reprezentującym użytkowników biznesowych lub użytkowników z witryną firmy, a także określonym organom publicznym ustanowionym w państwach członkowskich należy przyznać możliwość wnoszenia spraw do sądów krajowych **zgodnie z prawem krajowym, z uwzględnieniem krajowych wymogów proceduralnych**. Celem postępowań w takich sprawach przed sądami krajowymi powinno być powstrzymanie lub zakazanie naruszeń przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz zapobieżenie przyszłym szkodom, które mogłyby zakłócić zrównoważone relacje biznesowe w gospodarce platform internetowych. W celu zapewnienia, by takie organizacje i stowarzyszenia korzystały z tego prawa skutecznie i w odpowiedni sposób, należy określić kryteria, jakie muszą one spełniać. **W szczególności muszą one zostać prawidłowo utworzone zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego, być podmiotami nienastawionymi na zysk oraz w stały sposób realizować swoje cele. Wymogi te powinny zapobiegać wszelkiemu powoływaniu *ad hoc* organizacji lub stowarzyszeń mających na celu określone działanie lub działania lub przynoszenie zysków. Ponadto pełne i publiczne ujawnianie informacji dotyczących członków, struktury zarządzającej i finansów powinno zapobiegać wszelkim niewłaściwym wpływom stron trzecich zapewniających finansowanie. Aby uniknąć konfliktu interesów, organizacje lub stowarzyszenia reprezentujące użytkowników biznesowych lub użytkowników z witryną firmy nie powinny przyjmować finansowania od dostawców usług pośrednictwa internetowego ani wyszukiwarek internetowych.** Biorąc pod uwagę szczególny status odpowiednich organów publicznych w państwach członkowskich, w których takie organy ustanowiono, należy jedynie określić wymaganie, by organom tym wyraźnie powierzono zadanie, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego, wnoszenia takich spraw w zbiorowym interesie zainteresowanych stron albo w interesie ogólnym, nie ma natomiast potrzeby stosowania do takich organów publicznych wspomnianych wyżej kryteriów.

(27a) Komisji należy wskazać organizacje, stowarzyszenia i organy publiczne, które – w opinii państw członkowskich – powinny być uprawnione do wnoszenia spraw zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia. Przy okazji przekazywania takich informacji państwa członkowskie powinny podać konkretne odniesienie do odpowiednich przepisów krajowych, na podstawie których dana organizacja, stowarzyszenie lub organ publiczny zostały powołane oraz – w stosownych przypadkach – odniesienie do odpowiedniego rejestru publicznego, w którym dana organizacja lub stowarzyszenie zostały umieszczone. Ta dodatkowa możliwość wyznaczania przez państwa członkowskie powinna gwarantować pewien poziom pewności prawa i przewidywalności, na którym użytkownicy biznesowi i użytkownicy z witryną firmy będą mogli polegać. Jednocześnie ma ona na celu uczynienie procedur sądowych skuteczniejszymi i krótszymi, co w tym kontekście wydaje się stosowne. Komisja powinna zapewnić publikację wykazu tych organizacji, stowarzyszeń i organów publicznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, przez co wykaz ten służyłby jako możliwy do obalenia dowód zdolności prawnej organizacji, stowarzyszenia bądź organu publicznego, które wniosły sprawę. W przypadku gdy pojawiają się wątpliwości dotyczące danego wyznaczenia, państwo członkowskie, które wyznaczyło daną organizację, stowarzyszenie lub organ publiczny, powinno wyjaśnić te wątpliwości. Organizacje, stowarzyszenia i organy publiczne, które nie zostały wyznaczone przez państwo członkowskie, powinny mieć możliwość wnoszenia spraw do sądów krajowych, z zastrzeżeniem podlegania ocenie posiadania zdolności prawnej zgodnie kryteriami ustanowionymi w przedmiotowym rozporządzeniu. Wnoszenie wszelkich takich spraw do sądu nie powinno w żaden sposób wpływać na prawa użytkowników biznesowych i użytkowników z witryną firmy do wkraczania na drogę sądową indywidualnie.

(27b) W państwach członkowskich istnieją już różne systemy egzekwowania i nie należy od nich wymagać ustanawiania nowych krajowych organów egzekwowania prawa. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość powierzenia egzekwowania niniejszego rozporządzenia istniejącym organom, w tym sądom. Niniejsze rozporządzenie nie powinno obligować państw członkowskich do wprowadzania egzekwowania z urzędu ani do nakładania grzywien.

- (28) Kodeksy postępowania, opracowane przez zainteresowanych dostawców usług pośrednictwa internetowego lub reprezentujące ich organizacje i stowarzyszenia, mogą przyczynić się do właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia, należy zatem zachęcać do ich tworzenia. Przy opracowywaniu takich kodeksów postępowania, w porozumieniu ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami, należy wziąć pod uwagę specyfikę objętych nimi sektorów, a także specyfikę mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. **Takie kodeksy postępowania powinny zatem być formułowane w sposób obiektywny i niedyskryminacyjny, aby unikać niepotrzebnych barier wejścia.**
- (29) Komisja powinna dokonywać okresowo oceny niniejszego rozporządzenia, w szczególności w celu ustalenia, czy istnieje potrzeba wprowadzenia zmian w świetle istotnych postępów w dziedzinie technologii lub działalności gospodarczej. **W celu uzyskania szerokiego obrazu takich postępów, w ocenie należy uwzględnić doświadczenia państw członkowskich i zainteresowanych podmiotów.**
- (30) Przy dostarczaniu informacji wymaganych na podstawie niniejszego rozporządzenia należy w jak największym stopniu uwzględnić szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z celami określonymi w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych⁹.
- (31) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie **uregulowanie określonych aspektów związanych z przejrzystością i dochodzeniem roszczeń, w celu** zapewnienia sprawiedliwego, przewidywalnego, zrównoważonego i budzącego zaufanie internetowego otoczenia biznesowego w obrębie rynku wewnętrznego, nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego zakres i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na szczeblu Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną we wspomnianym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

⁹ Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (UNCRPD), dostępna pod adresem: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

(32) [...]

(33) Niniejsze rozporządzenie służy zapewnieniu pełnego poszanowania prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu oraz propagowaniu korzystania z wolności prowadzenia działalności gospodarczej, określonych, odpowiednio, w art. 47 i art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Celem niniejszego [...] rozporządzenia jest przyczynianie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez [...] ustanowienie [...] przepisów w celu zapewnienia, by użytkownikom biznesowym usług pośrednictwa internetowego i użytkownikom z witryną firmy w odniesieniu do wyszukiwarek internetowych zagwarantowano odpowiednią przejrzystość i możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń.
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych, które są dostarczane lub których dostarczenie jest oferowane, odpowiednio, użytkownikom biznesowym i użytkownikom z witryną firmy mającym siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii, którzy poprzez usługi pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarki internetowe oferują towary lub usługi konsumentom znajdującym się w Unii, niezależnie od siedziby lub miejsca zamieszkania dostawców tych usług oraz niezależnie od innych mających zastosowanie przepisów.

- 3. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów krajowych, które, zgodnie z prawem Unii, zabraniają jednostronnych praktyk czy nieuczciwych praktyk handlowych lub przewidują sankcje za ich stosowanie. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na krajowe prawo cywilne, w szczególności prawo umów, na przykład na przepisy dotyczące ważności umowy, jej zawierania, skutków lub jej zakończenia, w stopniu w jakim krajowe przepisy prawa cywilnego są zgodne z prawem unijnym oraz w zakresie, w jakim poszczególne aspekty nie zostały objęte przepisami niniejszego rozporządzenia.**
- 4. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla prawa unijnego mającego zastosowanie w obszarach współpracy sądowej w sprawach cywilnych, konkurencji, ochrony danych, ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, ochrony konsumenta, handlu elektronicznego i usług finansowych.**

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- (1) „użytkownik biznesowy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która poprzez usługi pośrednictwa internetowego oferuje konsumentom towary lub usługi w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową;
- (2) „usługi pośrednictwa internetowego” oznaczają usługi, które spełniają wszystkie następujące wymogi:
 - a) stanowią usługi społeczeństwa informacyjnego w rozumieniu art. 1 pkt 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁰;

¹⁰ Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1).

- b) umożliwiają użytkownikom biznesowym oferowanie towarów lub usług konsumentom, z zamiarem ułatwienia inicjowania transakcji bezpośrednich między tymi użytkownikami biznesowymi a konsumentami, niezależnie od tego, gdzie te transakcje są ostatecznie zawierane;
- c) są świadczone użytkownikom biznesowym na podstawie stosunków umownych między [...] dostawcą tych usług a [...] użytkownikami biznesowymi, **którzy oferują towary lub usługi konsumentom** [...];
- (3) „dostawca usług pośrednictwa internetowego” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która świadczy usługi pośrednictwa internetowego lub oferuje ich świadczenie użytkownikom biznesowym;
- (4) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną, która działa w celach innych niż jej działalność handlowa, gospodarcza, rzemieślnicza lub zawodowa;
- (5) „wyszukiwarka internetowa” oznacza usługę cyfrową, która umożliwia użytkownikom wyszukiwanie – co do zasady – wszystkich stron internetowych lub stron internetowych w danym języku za pomocą zapytania na jakikolwiek temat przez podanie słowa kluczowego, wyrażenia lub innej wartości wejściowej i która podaje [...] **wyniki wyszukiwania w dowolnym formacie**, w jakim można znaleźć informacje związane z zadaniem zapytaniem;
- (6) „dostawca wyszukiwarki internetowej” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która dostarcza wyszukiwarki internetowe lub oferuje ich dostarczenie konsumentom;
- (7) „użytkownik z witryną firmy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która posługuje się [...] **interfejsem internetowym, czyli jakimkolwiek oprogramowaniem komputerowym, w tym stroną internetową lub jej częścią i aplikacjami, w tym aplikacjami mobilnymi**, aby oferować konsumentom towary lub usługi w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową;

- (8) „plasowanie” oznacza przyznawanie określonej widoczności towarom lub usługom oferowanym [...] poprzez usługi pośrednictwa internetowego lub [...] **wagi** [...] **wynikom wyszukiwania** przez wyszukiwarki internetowe, w formie, w jakiej to plasowanie zostało przedstawione, zorganizowane lub przekazane [...] przez, odpowiednio, dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych, niezależnie od środków technologicznych wykorzystanych do takiego przedstawienia, organizacji lub przekazu;
- (9) „kontrola” oznacza własność przedsiębiorstwa lub zdolność wywierania decydującego wpływu na przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 3 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004¹¹;
- (10) „warunki korzystania z usług” oznaczają wszystkie warunki [...] i zasady [...] **lub specyfikacje** niezależnie od ich nazwy lub formy, które regulują stosunek umowny między dostawcą usług pośrednictwa internetowego a ich użytkownikami biznesowymi i są jednostronnie ustalane przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego.
- (11) „mediacja” oznacza każdy ustrukturyzowany proces w rozumieniu art. 3 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/2008/WE w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych.**
- (12) „trwały nośnik informacji” oznacza każdy instrument pozwalający użytkownikom biznesowym na przechowywanie informacji kierowanych do nich osobiście w sposób dostępny do przyszłego korzystania przez okres czasu odpowiedni do celów informacji i który pozwala na niezmiennione odtworzenie przechowywanej informacji.**

¹¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1).

Artykuł 3

Przewidywalność [...] warunków korzystania z usług

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zapewniają, by ich warunki:
 - a) były sformułowane **prostym i zrozumiałym** [...] językiem;
 - b) były łatwo dostępne dla użytkowników biznesowych na wszystkich etapach ich stosunków handlowych z dostawcą usług pośrednictwa internetowego, w tym na etapie poprzedzającym zawarcie umowy;
 - c) zawierały określenie [...] podstaw podjęcia decyzji o zawieszeniu lub zakończeniu, w całości lub w części, świadczenia przez nich usług pośrednictwa internetowego na rzecz użytkowników biznesowych.
2. [...]

[...] Dostawcy usług pośrednictwa internetowego powiadamiają **na trwałym nośniku informacji** zainteresowanych użytkowników biznesowych o wszelkich [...] **proponowanych** zmianach warunków korzystania z usług.

Nie wprowadza się [...] **proponowanych** zmian przed upływem okresu powiadomienia, który musi być racjonalny i proporcjonalny do charakteru i zakresu planowanych zmian oraz ich konsekwencji dla zainteresowanego użytkownika biznesowego. Okres powiadomienia musi wynosić co najmniej 15 dni od dnia, w którym dostawca usług pośrednictwa internetowego powiadamia zainteresowanych użytkowników biznesowych o [...] **proponowanych** zmianach.

W dowolnym momencie po powiadomieniu zainteresowany użytkownik biznesowy może, w drodze pisemnego oświadczenia lub jasnego działania potwierdzającego, zwolnić dostawcę z obowiązku dotrzymania okresu powiadomienia, o którym mowa w akapicie drugim.

3. [...] Warunki korzystania z usług – lub ich szczegółowe postanowienia – które nie są zgodne z wymogami ust. 1, jak również zmiany w warunkach korzystania z usług wprowadzone przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego wbrew przepisom ust. 2 nie są wiążące dla danego użytkownika biznesowego.
4. Przedmiotowy okres powiadomienia nie obowiązuje, [...] w przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego podlega obowiązkowi [...] regulacyjnemu, na podstawie którego zobowiązany jest do zmiany warunków korzystania z usług w sposób uniemożliwiający temu dostawcy dotrzymanie okresu powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 [...] akapit drugi.

Artykuł 4

Zawieszenie i zakończenie

[...] [...]

[...] [...]

1. W przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego podejmuje decyzję o zawieszeniu świadczenia swoich usług pośrednictwa internetowego na rzecz danego użytkownika biznesowego w odniesieniu do poszczególnych towarów lub usług oferowanych przez tego użytkownika, przekazuje on temu użytkownikowi biznesowemu, przed przedmiotowym zawieszeniem lub w jego momencie, uzasadnienie tej decyzji na trwałym nośniku informacji.
2. W przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego podejmuje decyzję o całkowitym zakończeniu świadczenia swoich usług pośrednictwa internetowego na rzecz danego użytkownika biznesowego, przynajmniej na 30 dni przed wejściem w życie zakończenia świadczenia przedmiotowych usług przekazuje temu użytkownikowi biznesowemu zgodne z ust. 2 uzasadnienie tej decyzji na trwałym nośniku informacji.
3. Okres powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, nie obowiązuje, w przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego:
 - a) podlega obowiązkowi regulacyjnemu, na podstawie którego zobowiązany jest do zakończenia świadczenia całości swoich usług pośrednictwa internetowego na rzecz danego użytkownika biznesowego w sposób uniemożliwiający temu dostawcy dotrzymanie tego okresu powiadomienia; lub
 - b) korzysta z prawa do zakończenia świadczenia usług z nadrzędnego powodu, który wynika ze zgodnego z prawem unijnym prawa krajowego.

Dostawca usług pośrednictwa internetowego bez zbędnej zwłoki i na trwałym nośniku informacji przekazuje zainteresowanemu użytkownikowi biznesowemu uzasadnienie swojej decyzji.

4. Uzasadnienie, o którym mowa w ust. 1 i 2, musi zawierać odniesienie do konkretnych faktów lub okoliczności, które doprowadziły do decyzji dostawcy usług pośrednictwa internetowego, a także odniesienie do mających zastosowanie podstaw podjęcia tej decyzji, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. c).

Artykuł 5

Plasowanie

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego określają w swoich warunkach korzystania z usług główne parametry determinujące plasowanie oraz [...] dlaczego względne znaczenie nadano właśnie tym głównym parametrom w przeciwieństwie do innych parametrów.

[...]
2. Dostawcy wyszukiwarek internetowych przedstawiają użytkownikom z witryną firmy główne parametry determinujące plasowanie oraz względne znaczenie tych głównych parametrów w przeciwieństwie do innych parametrów, [...] zamieszczając w swoich wyszukiwarkach internetowych łatwo- i ogólnodostępny opis tych parametrów i ich znaczenia, sformułowany prostym i zrozumiałym [...] językiem. Dostawcy ci aktualizują ten opis na bieżąco.
- 2a. W przypadku gdy główne parametry obejmują możliwość wpływania na plasowanie w zamian za jakiekolwiek bezpośrednie lub pośrednie wynagrodzenie wypłacone danemu dostawcy przez użytkowników biznesowych lub użytkowników z witryną firmy, dostawca ten przedstawia również opis tych możliwości i wpływu takiego wynagrodzenia na plasowanie zgodnie z wymogami ustanowionymi w ust. 1 i 2.

3. Opisy, o których mowa w ust. 1, [...] 2, i **2a** muszą być wystarczające, aby umożliwić użytkownikom biznesowym lub użytkownikom z witryną firmy uzyskanie odpowiedniego zrozumienia tego, czy, a jeżeli tak, to w jaki sposób i w jakim zakresie, w mechanizmie plasowania uwzględnia się następujące elementy:
- a) charakterystyki towarów i usług oferowanych konsumentom poprzez usługi pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarkę internetową;
 - b) znaczenie tych charakterystyk dla tych konsumentów;
 - c) w odniesieniu do wyszukiwarek internetowych – cechy budowy strony internetowej, którą posługują się użytkownicy z witryną firmy.
4. [...]

Artykuł 6

Zróżnicowane traktowanie

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zawierają w swoich warunkach korzystania z usług opis wszelkiego zróżnicowanego traktowania, które stosują lub mogą stosować w odniesieniu do towarów lub usług oferowanych konsumentom poprzez te usługi pośrednictwa internetowego przez, z jednej strony, samych tych dostawców lub przez jakichkolwiek użytkowników biznesowych, których dostawcy ci kontrolują, oraz, z drugiej strony, przez innych użytkowników biznesowych.
2. Opis, o którym mowa w ust. 1, musi obejmować [...] w **szczególności** i w stosownych przypadkach, wszelkie zróżnicowane traktowanie wynikające ze szczególnych środków stosowanych przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego lub z jego zachowania, związane z którymkolwiek z poniższych elementów:

- a) dostęp, jaki ten dostawca lub użytkownicy biznesowi kontrolowani przez tego dostawcę mogą mieć do wszelkich danych osobowych lub innych danych, które użytkownicy biznesowi lub konsumenci dostarczają na potrzeby korzystania z danych usług pośrednictwa internetowego lub które są generowane w wyniku świadczenia tych usług;
- b) plasowanie;
- c) jakiegokolwiek bezpośrednie lub pośrednie wynagrodzenie pobierane od użytkowników za korzystanie z danych usług pośrednictwa internetowego;

dostęp do usług, które są bezpośrednio powiązane z danymi usługami pośrednictwa internetowego bądź stanowią usługi pomocnicze względem nich, [...] warunki korzystania z takich usług [...] **lub wszelkie inne bezpośrednie lub pośrednie wynagrodzenie pobierane za korzystanie z** tych usług.

Artykuł 7

Dostęp do danych

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zawierają w swoich warunkach korzystania z usług opis techniczny i umowny dostęp użytkowników biznesowych – lub informację o braku takiego dostępu – do wszelkich danych osobowych lub innych danych, które użytkownicy biznesowi lub konsumenci dostarczają na potrzeby korzystania z odnośnych usług pośrednictwa internetowego lub które są generowane w wyniku świadczenia tych usług.
2. Za pomocą opisu, o którym mowa w ust. 1, dostawcy usług pośrednictwa internetowego należycie informują użytkowników biznesowych [...] w **szczegółności** o następujących kwestiach:
 - a) czy dostawca usług pośrednictwa internetowego ma dostęp do danych osobowych lub innych danych, które użytkownicy biznesowi lub konsumenci dostarczają na potrzeby korzystania z odnośnych usług pośrednictwa internetowego lub które są generowane w wyniku świadczenia tych usług, a jeśli taki dostęp ma – do jakich kategorii tych danych i na jakich warunkach, oraz **czy dane te są przekazywane stronom trzecim**;

- b) czy użytkownik biznesowy ma dostęp do danych osobowych lub innych danych dostarczonych przez tego użytkownika biznesowego w związku z korzystaniem przez niego z odnośnych usług pośrednictwa internetowego lub które są generowane w wyniku świadczenia tych usług na rzecz tego użytkownika biznesowego i konsumentów jego towarów lub usług, a jeśli tak – do jakich kategorii takich danych i na jakich warunkach;
- c) czy, dodatkowo do lit. b), użytkownik biznesowy ma dostęp do danych osobowych lub innych danych, w tym w formie zagregowanej, dostarczanych w ramach lub generowanych w wyniku świadczenia usług pośrednictwa internetowego na rzecz wszystkich użytkowników biznesowych i konsumentów ich towarów lub usług, a jeśli tak – do jakich kategorii takich danych i na jakich warunkach.

Artykuł 8

Ograniczenia dotyczące oferowania odmiennych warunków za pośrednictwem innych środków

1. W przypadku gdy – w ramach świadczenia swoich usług – dostawcy usług pośrednictwa internetowego **zgodnie z prawem krajowym** ograniczają użytkownikom biznesowym możliwość oferowania konsumentom tych samych towarów i usług na odmiennych warunkach za pośrednictwem innych środków niż dane usługi pośrednictwa, muszą oni zawrzeć w swoich warunkach korzystania z usług uzasadnienie takiego ograniczenia i zapewnić łatwy i publiczny dostęp do tego uzasadnienia. Uzasadnienie to musi zawierać główne względy ekonomiczne, handlowe lub prawne, z jakich wprowadzono takie ograniczenia.
2. Obowiązek określony w ust. 1 nie ma wpływu na zakazy lub restrykcje w odniesieniu do nakładania takich ograniczeń, wynikające ze stosowania innych przepisów unijnych lub z przepisów krajowych, które są zgodne z prawem Unii i którym podlegają dostawcy usług pośrednictwa internetowego.

Artykuł 9

Wewnętrzny system rozpatrywania skarg

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zapewniają wewnętrzny system rozpatrywania skarg ze strony użytkowników biznesowych.

Ten wewnętrzny system rozpatrywania skarg musi być łatwo dostępny dla użytkowników biznesowych. Musi on umożliwiać im składanie bezpośrednio do danego dostawcy skarg dotyczących następujących kwestii:

- a) domniemanego niewywiązywania się przez tego dostawcę z jakichkolwiek obowiązków prawnych określonych w niniejszym rozporządzeniu, mającego [...] wpływ na sytuację skarżącego;
 - b) kwestii technologicznych, które wiążą się bezpośrednio ze świadczeniem usług pośrednictwa internetowego i które [...] wpływają na sytuację skarżącego;
 - c) środków stosowanych przez tego dostawcę lub jego zachowania, wiążących się bezpośrednio ze świadczeniem usług pośrednictwa internetowego i które [...] wpływają na sytuację skarżącego [...].
2. W ramach swojego wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg dostawcy usług pośrednictwa internetowego:
 - a) należycie rozważają wniesione skargi i ewentualne związane z nimi działania następne konieczne do odpowiedniego rozwiązania podniesionej kwestii, w sposób proporcjonalny do wagi i złożoności tej kwestii;
 - b) rozpatrują skargi szybko i skutecznie, z uwzględnieniem wagi i złożoności podniesionej kwestii;
 - c) informują skarżącego o wyniku wewnętrznego procesu rozpatrywania skargi, w sposób zindywidualizowany i przy użyciu [...] **prostego i zrozumiałego** [...] języka.

3. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego [...] **ujmują** w swoich warunkach korzystania z usług wszelkie istotne informacje dotyczące dostępu do ich wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg oraz funkcjonowania tego systemu.
4. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego co roku opracowują informacje na temat funkcjonowania i skuteczności ich wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg oraz zapewniają łatwy i publiczny dostęp do tych informacji.

Informacje te muszą obejmować całkowitą liczbę złożonych skarg, [...] **główne typy** [...] skarg [...] **oraz średni** okres, jaki był potrzebny na rozpatrzenie skarg [...].

5. Przepisów niniejszego artykułu nie stosuje się do dostawców usług pośrednictwa internetowego będących małymi przedsiębiorstwami w rozumieniu art. 2 ust. 2 załącznika do zalecenia 2003/361/WE¹².

¹² Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

Artykuł 10

Mediacja

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego wskazują w swoich warunkach korzystania z usług co najmniej [...] **dwóch** mediatorów, z których pomocą są gotowi podjąć próbę osiągnięcia porozumienia z użytkownikami biznesowymi co do pozasądowego rozstrzygnięcia sporów powstałych między dostawcą a użytkownikiem biznesowym w związku ze świadczeniem przez tego dostawcę usług pośrednictwa internetowego, w tym skarg, w których nie udało się znaleźć rozwiązania przy pomocy wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg, o którym mowa w art. 9.

Dostawcy usług pośrednictwa internetowego mogą wskazać mediatorów świadczących usługi mediacji z miejsca poza Unią wyłącznie pod warunkiem, że zapewniono, by fakt świadczenia przez mediatorów tych usług z miejsca poza Unią nie prowadził w konsekwencji do faktycznego pozbawienia użytkowników biznesowych, których to dotyczy, możliwości korzystania z gwarancji prawnych określonych w prawie Unii lub w prawie państw członkowskich.

1a. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego i ich użytkownicy biznesowi mogą wspólnie wybrać mediatora niewskazanego w warunkach korzystania z usług danego dostawcy usług pośrednictwa internetowego po wystąpieniu między nimi sporu.

2. Mediatorzy, o których mowa w ust. 1, muszą spełniać następujące wymogi:
 - a) muszą być bezstronni i niezależni **zarówno od danego dostawcy usług pośrednictwa internetowego, jak i od danego użytkownika biznesowego;**
 - b) ich usługi mediacji muszą być przystępne cenowo dla [...] zainteresowanego użytkownika biznesowego danych usług pośrednictwa internetowego;

- c) muszą być w stanie świadczyć swoje usługi mediacji w języku, w którym sporządzono warunki korzystania z usług regulujące stosunki umowne między dostawcą usług pośrednictwa internetowego a danym użytkownikiem biznesowym;
 - d) muszą być łatwo dostępni, fizycznie w miejscu siedziby lub zamieszkania użytkownika biznesowego albo zdalnie za pośrednictwem technologii komunikacyjnych;
 - e) muszą być w stanie świadczyć usługi mediacji bez zbędnej zwłoki;
 - f) muszą posiadać wystarczającą wiedzę na temat ogólnych stosunków handlowych między przedsiębiorstwami, umożliwiającą im skuteczne przyczynienie się do próby rozstrzygnięcia sporu.
3. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego i **użytkownicy biznesowi** występują w dobrej wierze [...], **jeśli** próbują osiągnąć porozumienie w drodze mediacji prowadzonej przez któregośkolwiek z mediatorów, których wskazali zgodnie z ust. 1, w celu osiągnięcia porozumienia co do rozstrzygnięcia sporu.
4. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego ponoszą racjonalną część całkowitych kosztów mediacji w każdej indywidualnej sprawie. Racjonalną część takich całkowitych kosztów określa się, na podstawie sugestii mediatora, przez uwzględnienie wszystkich istotnych elementów danej sprawy, w szczególności względnej zasadności twierdzeń stron sporu, zachowania stron, a także porównania stron pod względem wielkości przedsiębiorstwa i kondycji finansowej. [...]
5. Próby osiągnięcia porozumienia w drodze mediacji co do rozstrzygnięcia sporu zgodnie z niniejszym artykułem nie mają wpływu na prawa dostawców usług pośrednictwa internetowego i zainteresowanych użytkowników biznesowych do wszczęcia postępowania sądowego w dowolnym momencie w trakcie lub po zakończeniu procesu mediacji.

5a. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do dostawców usług pośrednictwa internetowego będących małymi przedsiębiorstwami w rozumieniu art. 2 ust. 2 załącznika do zalecenia 2003/361/WE.

Artykuł 11

Wyspecjalizowani mediatorzy

Komisja zachęca dostawców usług pośrednictwa internetowego oraz reprezentujące ich organizacje i stowarzyszenia do utworzenia indywidualnie lub wspólnie jednej lub większej liczby organizacji świadczących usługi mediacji, spełniających wymogi określone w art. 10 ust. 2 i działających w celu ułatwienia pozasądowego rozstrzygania sporów z użytkownikami biznesowymi, powstałych w związku ze świadczeniem tych usług pośrednictwa internetowego, ze szczególnym uwzględnieniem transgranicznego charakteru takich usług pośrednictwa.

Artykuł 12

Postępowania sądowe wszczynane przez organizacje lub stowarzyszenia reprezentujące i organy publiczne

1. Organizacje i stowarzyszenia mające uzasadniony interes w reprezentowaniu użytkowników biznesowych lub w reprezentowaniu użytkowników z witryną firmy, a także organy publiczne ustanowione w państwach członkowskich [...] mają prawo do wniesienia sprawy do **właściwych** sądów krajowych w Unii, zgodnie z przepisami prawa państwa członkowskiego, w którym wnosi się daną sprawę, w celu powstrzymania lub zakazania wszelkich przypadków nieprzestrzegania przez dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych odpowiednich wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje organizacjom lub stowarzyszeniom wyłącznie wtedy, gdy [...] spełniają wszystkie następujące wymogi:

- a) zostały należycie ustanowione zgodnie z prawem państwa członkowskiego;
- b) realizują cele leżące w zbiorowym interesie grupy użytkowników biznesowych lub użytkowników z witryną firmy, których reprezentują **na stałe**;
- c) są podmiotami nienastawionymi na zysk [...];
- d) **na ich proces decyzyjny nie mają niewłaściwego wpływu zapewniające finansowane strony trzecie oraz przedmiotowe organizacje lub stowarzyszenia nie przyjmują finansowania od dostawców usług pośrednictwa internetowego ani dostawców wyszukiwarek internetowych.**

W tym celu te organizacje lub stowarzyszenia podają do wiadomości publicznej pełne informacje dotyczące członkostwa, struktury zarządzania i finansów.

2a. W państwach członkowskich, w których ustanowiono [...] organy publiczne, organom tym przysługuje prawo, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy – zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego – są one odpowiedzialne za obronę zbiorowych interesów użytkowników biznesowych bądź użytkowników z witryną firmy lub za zapewnienie przestrzegania wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2b. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć:

- a) **organizacje lub stowarzyszenia ustanowione na ich terytorium spełniające przynajmniej wymogi ust. 2 – na wniosek tych organizacji lub stowarzyszeń;**

b) organy publiczne ustanowione na ich terytorium spełniające wymogi ust. 2a,

którym przyznano prawo określone w ust. 1, i przekazują Komisji informacje na temat ich nazw i celu działalności.

2c. Komisja sporządza wykaz organizacji, stowarzyszeń i organów publicznych zgodnie z ust. 2b, z podaniem ich celu działalności. Wykaz ten jest publikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej; zmiany w tym wykazie publikowane są bezzwłocznie, a co sześć miesięcy publikowany jest uaktualniony wykaz.

2d. Sady przyjmują ten wykaz jako dowód uprawnienia danej organizacji, stowarzyszenia lub organu publicznego do podejmowania działań, bez uszczerbku dla prawa do zbadania, czy cele danego podmiotu skarżącego uzasadniają wystąpienie z powództwem w tym konkretnym przypadku.

2e. Jeśli państwo członkowskie lub Komisja zgłoszą wątpliwości co do spełniania przez organizację lub stowarzyszenie kryteriów ustanowionych w ust. 2, lub wątpliwości co do spełniania przez organ publiczny kryteriów ustanowionych w ust. 2a, to państwo członkowskie, które wyznaczyło daną organizację, stowarzyszenie lub organ publiczny, wyjaśnia te wątpliwości i – w stosownych przypadkach – cofa wyznaczenie, jeśli jedno lub więcej kryteriów nie jest spełnionych.

3. Prawo, o którym mowa w ust. 1, nie narusza praw użytkowników biznesowych i użytkowników z witryną firmy do [...] wnoszenia do właściwych sądów krajowych spraw – zgodnie z przepisami prawa państwa członkowskiego, w którym wnoszona jest dana sprawa – opierających się na prawach indywidualnych i mających na celu powstrzymanie [...] wszelkich przypadków nieprzestrzegania przez dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych odpowiednich wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 12a

Egzekwowanie przepisów

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające kary stosowane w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz zapewniają ich stosowanie. Przewidziane kary są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 13

Kodeksy postępowania

1. Komisja zachęca dostawców usług pośrednictwa internetowego oraz reprezentujące ich organizacje i stowarzyszenia do opracowywania kodeksów postępowania, **które mają** przyczynić się do właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem specyfiki różnych sektorów, w których świadczone są usługi pośrednictwa internetowego, a także specyfiki mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.
2. Komisja zachęca dostawców wyszukiwarek internetowych oraz reprezentujące ich organizacje i stowarzyszenia do opracowywania kodeksów postępowania, **które mają w szczególności** przyczynić się do właściwego stosowania art. 5 [...].

Artykuł 14

Przegląd

1. Do dnia [*date: three years after the date of entry into force*], a następnie co trzy lata, Komisja dokonuje oceny niniejszego rozporządzenia i przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.
2. Pierwszą ocenę niniejszego rozporządzenia przeprowadza się w szczególności pod kątem wywiązywania się z obowiązków ustanowionych w art. 5, 6, 7 i 8 oraz wpływu tych obowiązków na gospodarkę platform internetowych, a także ustalenia, czy konieczne są dodatkowe przepisy, w tym przepisy dotyczące egzekwowania prawa, w celu zapewnienia sprawiedliwego, przewidywalnego, zrównoważonego i budzącego zaufanie internetowego otoczenia biznesowego w obrębie rynku wewnętrznego.
3. Państwa członkowskie przekazują wszelkie **będące w ich posiadaniu** istotne informacje, jakich Komisja może potrzebować do celów sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.
4. Przy przeprowadzaniu oceny niniejszego rozporządzenia Komisja uwzględnia **między innymi** opinie i sprawozdania przedłożone jej przez grupę ekspertów w ramach Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych ustanowioną zgodnie z decyzją Komisji C(2018) 2393. **Komisja zapewnia, by opinie państw członkowskich i właściwych zainteresowanych stron były należycie uwzględniane w procesie przygotowywania sprawozdania z oceny.** W stosownych przypadkach uwzględnia ona również treść i praktykę stosowania kodeksów postępowania, o których mowa w art. 13.

Artykuł 15

Wejście w życie i stosowanie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [date: ***twelve*** months following the day of its publication].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący
